

ØKOLOGISK

tiltaksplan

2023-2

Foto: Ingrid R. Gureh

Det foregår en mengde økologiske aktiviteter og prosjekter i Oslo og Viken. Ved å synliggjøre disse, ønsker vi å motivere og inspirere til sterkere satsning på økologi i hele verdikjeden for mat.

Tiltaksplanen følger opp satsningsområdene i Handlingsplan for økt økologisk produksjon, omsetning og forbruk i Oslo og Viken 2022-2026.

Her kan du lese om aktiviteter vi kjenner til per juni 2023, og allerede gjennomførte tiltak.

Visjon

- Flere bønder velger å legge om til økologisk produksjon og opplever lønnsom drift, rettferdig lønn og arbeidsvilkår.
- Direktesalg av økologiske produkter fra produsent til forbruker er muliggjort.
- Forbrukerne har kunnskap om og velger norsk økologisk mat.
- Offentlig sektor prioriterer og støtter produksjon og forbruk av norsk økologisk mat.
- Distribusjon- og omsetningsleddet, dagligvarebransjen, hotell- og serveringsbransjen tilrettelegger for økt etterspørsel, omsetning og forbruk av økologiske varer fra Oslo og Viken.

Oslo kommune:

- Systematisk arbeid med sortimentsstyring for å øke andelen økologisk mat. Sortimentsstyring betyr å låse sortimentet i nettbutikken, slik at bestillere kun kan kjøpe varen som har de ønskede merkeordningene o.l.
- Arbeidet har bidratt til at Oslo kommune økte andelen økologisk mat fra ca. 2 % i 2017, til ca. 15 % i 2022.
- Viktig med forankring i strategiske dokumenter, og tett samarbeid med leverandører gjennom samkjøpsavtalene for mat og drikke.

Kontakt: postmottak@uke.oslo.kommune.no

Foto: Ida Marie Strekerud

Viken fylkeskommune:

«Vår ambisjon er at alle fylkets skolekantiner skal tilby 30 % økologisk mat.

I år jobber vi med dette i 23 av fylkets 58 skoler, og til høsten skal vi rekruttere ytterligere 10 skoler i arbeidet.

Arbeidet vil foregå gjennom kurs, webinar samt kompetanseheving på plass i kantinene. De vedtatte politiske prioriteringene i Viken skal videreføres i de tre nye fylkene fra 2024.»

Kongsberg kommune:

- Har ansatt en bybonde med ansvar for kommunens egne Urbane landbruksstrategi, «Dyrk Kongsberg»
- Bybonden oppfordrer alle skolehager til å dyrke etter økologiske prinsipper.
- På Lågendalsmuset er det etablert parseller for skoler, barnehager og helseinstitusjoner. Der lærer de om økologisk dyrking og det benyttes utelukkende naturgjødning.

Foto: Anita Panman

Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet:

Studentgrupper fra masterprogrammet i agroøkologi utforsker matvaresystemet, med utgangspunkt i den økologiske handlingsplanen i en eller to kommuner i Viken. De skal gi innspill til muligheter for et mer økologisk og bærekraftig matvaresystem i samarbeid med de valgte kommunene.

Norsk Landbruksrådgiving:

- Markdager innen korn, grovfôr, jordhelse og småskala grønnsaker
- Webinarserie: Øko-lunsj
- Faste tilbud til økologiske bønder
- Økowebinarer og podkaster
- Komposteringskurs
- Erfaringsgrupper for økologiske småskala grønnsaksprodusenter og på målrettet beiting
- Fagbladet Økologisk landbruk
- Webinarer om økologisk kornproduksjon, samt grovfôrproduksjon

Coop:

- Fortsetter å utvikle det norske økologimarkedet. Ånglamark er Norges største økologiserie.
- 20 % medlemsbonus på Ånglamark hos Coop Mega.
- Coop Mega sponser Økouka og Øyafestivalen.
- Extra har stort utvalg av økologiprodukter i lavprissegmentet.

Debio og Matprisen:

Matsymposium 2023 – Universet er lokalt, er initiert av Debio og Matprisen.

Gjennom en dag vil det avholdes foredrag, publikumsaktiviteter og matfaglige samtaler mellom ledende forskere, praktikere, kunstnere, designere, filosofer, formidlere og andre interesserte om mat.

Ønsket er å demokratisere samtalen om maten, på tvers av fagfelt. Symposiet gjennomføres som et dagseminar. For mer informasjon, se matsymposium.no.

Økouka:

En feiring av norsk økologisk mat som formidler råvarer, kunnskap og inspirasjon innen landbruk og matproduksjon. Økouka er 22.sept - 1. okt. [Program og informasjon her.](#)

Her er noe av det som arrangeres av:

Økouka i Buskerud

- Webinar for bønder om økonomien i omleggingen til økologisk produksjon
- Kurs i økologisk snittblomstydning, med omvisning og selvplukk
- Jordnært for videregående elever med tema økologisk fra jord til bord
- Kokkekurs for ungdom

Økouka i Østfold

- Foredrag om økologisk matproduksjon og «matauk»
- Åpen økologisk gård
- Praktiske verksteder og kurs med økologisk matlaging og kompostering
- Ulike økologiske aktiviteter for barn og unge

Økouka i Oslo

- En rekke mangfoldige kurs: Ville vekster, fermentering og kjøkkenhage på 1-2-3.
- Arrangementer om høsting og tilberedning av vill mat for barn og unge, vinsmaking, kunstutstilling, paneldebatter, workshops og konserter. Samarbeid med flere aktører som f.eks. Bygdøy Kongsgård, Bondens Marked, Coop Mega.

Matvalget:

Jobber med veiledning for offentlige og private virksomheter om bærekraftige måltider.

Eksempel fra Viken fylkeskommune:

- Prosjektledelse og praktisk veiledning på kjøkken hos 23 satsningsskoler, 4 folkehøyskoler og 3 personalkantiner.
- Arrangere 2-4 felleskurs og en kantinesamling for 56 kantiner.
- Samarbeide med anskaffelsesavdelingen for å utvikle innkjøpsrutiner for økologiske varer, og oppfølging av leveransen.

Smaken av Indre - oppdag lokalmat i Indre Østfold

I 2022 ble [nettsiden Smaken av Indre lansert](#). Det er et digitalt utstillingsvindu for lokalmatprodusenter i kommunen, og samarbeid mellom Indre Østfold kommune, faglag og ulike produsenter. Omfanget av økologisk mat vises i egen oversikt. Siden viser at man lokalt kan handle økologisk mel, bakevarer, kjøtt og grønnsaker fra sju produsenter. I 2021 ble 17 549 daa av jordbruksarealet i Indre Østfold drevet økologisk, og med det er Indre Østfold den kommunen i Norge med mest økologisk drevet areal. Vi ønsker å bygge stolthet, kunnskap og kompetanse om hva som finnes i regionen, både for innbyggere og andre. Vi støtter opp om trenden der flere etterspør kortreist mat av høy kvalitet.

Kalnes videregående skole:

- Dyrke mer økologiske grønnsaker til salg via gårdsbutikken eller levere til Bama, og økt bruk i kantina.
- Arbeide for økt økologisk svinproduksjon
- Øke kompetanse for økologisk produksjon, og øke avlinger på eksisterende produksjon.
- Bruke Husmannsplassen som et sentrum for småskaladyrking og parsellhager. Her kan for eksempel barneskoler i området disponere små arealer til dyrking.

Lørenskog kommune og Museene i Akershus:

- Styrke kunnskapen om økologisk dyrkningsprinsipper i hagebruket for parsellistene på Skårer gård
- Organiserer kurs og dele informasjon på kommunens hjemmeside til produksjon av mat i egen hage
- Innbyggermøte for å inspirere og informere om økologisk dyrking

utført

Norsk Bonde- og Småbrukarlag:

Har et eget REKO-prosjekt.

Varene som selges gjennom REKO-ringene skal komme fra småskala produsenter. Mange av varene er økologiske.

Fagskolen i Viken, Viken fylkeskommune, Bygdemiljøpakka Aremark kommune og Bøensætre:

«Bærekraftig reiseliv – Økologisk høsting og dyrking» er et fagskoletilbud hvor Bøensætre benyttes som arena og vertskapet skal undervise.

Studiets mål er å sette deltagerne i stand til å starte sine egne økologiske og bærekraftige destinasjoner.

utført

Foto: Hege Aae

Statsforvalteren i Oslo og Viken:

- Sendte brev til Landbruks- og matdepartementet med ønske om et nasjonalt, tallfestet økologisk mål, og tilgjengelig statistikk på omsetning av økologiske produkter.
- Fremme økologisk inn i nasjonale eller regionale miljøvirkemidler (RMP, SMIL, KMP og fjellandbruket).
- Starte arbeidet med Miljøfyrtårnsertifisering. Info og veiledning i samarbeid med Matvalget.
- Dialog med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) om å fremme økologisk varer ved anbud og gjennom kommunikasjon.

Markedshager i Norge:

Møteplass for læring og erfaringsutveksling for de som vil drive en profesjonell markedshageproduksjon, med salg til lokale markeder. Mål om å etablere flere markedshager og motivere til at flere Debio-sertifiserer seg. [Les mer her.](#)

Lokale prosjekter:

- Grønnsaksproduksjon og anna dyrking i Fjellandbruket
- Inkubator for Markedshager i Oslo og Viken

Økologisk landbruk kan bidra til å nå flere av FNs bærekraftsmål.

Skann QR-koden for å se handlingsplanen og kontaktinformasjon:

